

Sămănătorul

Revistă Săptămânală

Director: AUREL C. POPOVICI

SUMARUL :

N. RĂILEANU. — Două flori (nuvelă).
V. POIANĂ. — Odată (poezie).
ADRIANA BUZOIANU. — Fragment (poezie).
BENIAMIN S. — Privelști răzlețe (Amintirile călătorii).
VICTOR VRÂNCEANU. — Presimțirea (poezie).
SORMION. — Poveste (poezie).
C. DANIILESCU. — Povestea Rândunicii (basm).
I. M. RAȘCU. — Naufragiații (poezie).
C. VLĂDESCU-ALBEȘTI. — Nu plânge... (poezie).
REVISTA GENERALĂ.
Cărți : «Petru și Ioan» trad. de N. N. Beldiceanu. — «In fața Ghilotinei» trad. de G. Duscian. — «Nerina» după Hecye de M. Strajan. — Povesti Poporale, publicate de d. S. Teodorescu Kirileanu. — Reviste : — Revista Teologică. — Dunărea de jos. — Viața Românească. — Junimea Literară. — Revista Economică și Culturală.
I. DINU. — Castelul (poezie).
RĂSPUNSURI.

Exemplarul 20 bani

„MINERVA“. — București.

„MINERVA“ INSTITUT DE ARTE
GRAFICE ȘI EDITURĂ
B-dul Academiei 4.—Edgar Quinet 3.—București

A APĂRUT :

**MAI TARE
CA IUBIREA**

DE

VASILE POP

PREȚUL : LEI 1.50

De vânzare la toate librăriile din țară.

SĂMĂNĂTORUL

REVISTĂ SĂPTĂMĂNALĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTAȚIA

B-dul Academiei, 3,

BUCUREȘTI

ABONAMENTUL ANUAL

În țară 10 lei

In străinătate 12 »

DOUĂ FLORI

- Ce faci acolo, Zorico?
- Samăn flori, mămăică!
- Da de unde ai luat sămânță, tălăhăroaico?
- Nu mămăică,—îs de cele de care ai svârlit mata eri când ai sămănat.
- Să nu strici ceva pe acolo!
- Nu stric nica.

«Măncate-ar norocul!» zise mama în gândul ei, și intră în casă; iar Zorica își reîncepu îndeletnicirea mai bucuroasă pentrucă n'a ocărât-o mămăica și pentrucă are să aibă și ea floricele ca a mămăicăi, ba mai frumoase încă. D'apoi când au să înflorească, n'are să lase pe nimeni să rupă din ele, căci doar sunt ale ei, că doar ea le-a pus în pământ.

Și tot vorbind, și tot scormonind pământul, a făcut un strătuleț ca și al mămăicăi dar mai mititel, pentrucă și ea îi mititică.

A frecat apoi țărna cu palmele ei micuțe, cum a văzut că a făcut și mămăica, a netezit strătulețul frumos cu o scândurică, apoi încetișor a desfăcut petecuța cu sămânțioară și pic, pic câte o sămânță ici-colea. Cu degețelul le-a împins pe fiecare în fundul țărnei, cum a făcut și mămăica, a netezit din nou cu scândurica să se acopere găurelele, a așezat un spinișor de-asupra pentru ca să nu răcâe găinele și să-i risipească stratul. Gâfâia când isprăvise, așa de strașnic dăduse zor la treabă. A dat fuga la fântână și acolo în ciubărul cu apă și-a spălat mânuțele mult, mult. S'a întors iarăși, s'a mai uitat la strătișor, a mai ciupit de prin prejur paele și crenguțele uscate și le-a aruncat peste gard. A mai privit mândră o bucată de vreme cu mânuțele la spate, apoi săltând și cântând a dat fuga în casă să vadă ce face mămăica. De abia intrată în casă s'a uitat înapoi pe fereastră, să vadă dacă nu cumva s'au dus găini la strat în urma ei.

- Ce faci, mămăică?
- Cos, draga mamei!
- Cui coși, mămăică?
- Ție o pestelcuță ca să nu murdărești rochița; iaca ce te-ai făcut numai țarnă și apă,—ăăăă că murdară mai ești.

Zorica se posomorî și văzând că mama n'are gust de vorbă, se sui pe

pat la spatele ei. Se mai uită la rochița murdară și la degetele încrețite și supte de apă. După câțva timp începu să caște. Se lăsă încet pe pernă și adormi. Când s'a trezit, a alergat la fereastră să vadă dacă nu scociorâsc găinele stratul. Afară însă era noapte și nu se vedea nimic. Sa se ducă până acolo, îi era urât.

— Mămăică, da găinele nu umblă prin grădină?

— Găinele dorm mamă, da ce întrebi de ele?

— Să nu strice stratul cu flori.

— Nu mamă, nu ți-l strică, nu te teme.

S'a mai întins, a mai căscat, s'a mai uitat iar pe fereastră și îi era necaz că nu se vede.

— Oare au început să răsară florile mămăică?

— Mai târziu puiule, mai târziu, peste o săptămână.

N'a mai zis nimica și în noaptea aceea au muncit-o fel de fel de gânduri și visuri copilărești.

A doua zi cum s'a sculat, întâi s'a dus la strățuleț. Avea o bucurie nespusă de mare și un gust de vorbă, că nu mai slăbia pe biata mamă-sa din povestiri de visuri și întrebări.

Ba că a visat că niște băeți răi au aruncat din drum cu petre în stratul ei, ba că cloșca risipise tot stratul și când a dat s'o alunge ea s'a repezit s'o ciupească și ea nu putea fugi de loc, ba că florile ei nu răsărise de loc, pe când a mamei era atât de frumoase și par'că le turna apă și îi părea rău că a ei nu răsărise și câte și mai câte năzbâții de noapte.

Pește două săptămâni când mama Zoricăi smulgea buruienile de printre flori și Zorica a plivit pe ale ei. Inșă dintre toate semințele, una singură răsărise. Pe aceea Zorica nu o părăsea toată ziua. Când mama ei uda florile și ea uda pe a ei. Mereu îi cânta și o mângâia, îi făcea gârduț împrejur, îi lega cordele roșii da să nu se dioache și cu greu se desliplea de dânsa. Nu lăsa pe nimeni să se apropie, sau să treacă pe lângă floarea ei.

Când se întâmpla să se fi rătăcit pe acolo vre-o găină, vre-un pui, ori alt ceva, era vai și amar. Cu bulgări, cu petre, cu surcele, cu ce-i cădea la mână, svârlea după bieteale păsări, cari fugeau speriate mai mult de gălăgia ce făcea, ascunzându-se sărmane ca de uliu. Iar mama auzind râdea pe înfundate de felul cum ocăra mititica.

Făcuse acum floarea un bobocel și fetița aștepta nerăbdătoare să înflorească. Îi turna tot mai des apă, ca doar va înflori mai înainte ca ale mamei.

Intr'o dimineață, când mama Zoricăi așeza prin casă, aude un țipăt și un vaet afară, de nu-și dădea seamă biata femeie ce se întâmplase. Intr'un suflet a fost lângă Zorica.

— Ce plângi draga mamei, ce ai pățit?

Incepu să spue ceva printre plâns, dar nimic nu se înțelegea. Mama se uită prin prejur și văzu floarea veștejită, culcată la pământ cu bobocelul și frunzișoarele sbârcite; iar Zorica plângea înecându-se în suspinuri.

— De asta plângi tu proasto?! Îi zise în glumă mama. Pentru că s'a

veștejit floarea? Nu-i nimica, puicuță, las că'ți dă mama mai multe, uite ce de flori are mama și mai frumoase, toate ți le dă mama ție. Nu plânge mămuică, nu plânge că nu-i frumos să plângi tu fată mare pentru o buruiană.

O luă în brațe și cu șorțul îi șterse lacrămile. Nu șade frumos să plângi, că te aud vecinii și oamenii care trec pe drum, nu mai plânge mămuică!!

Zorica plângea și mai cu foc. Se smucea din brațele mamei și cu mânuțele se trăgea spre floare. Mama crezând că o cere, o puse jos și mângâind-o pe căpșor îi zise: «Ia să ședem frumos colea să vedem de ce s'a veștejit, — și nu mai plânge, puică!»

O clipă Zorica par'că se mai dămolise din plâns și cu ochii urmărea băgătoare de seamă ceia ce făcea mama. A smuls floricea încetișor din pământ și ce să vadă? Rădăcina era retezată de un vermușor rău făcător.

— Aaaardă-l focul de verme să-l ardă, iată cum a mâncat floarea fetei! Las că are să-l omoare mama, are să-l spânzure mama și are să-l pue pe foc.

Dar Zorica se porni iarăși pe plâns, tot mai tare. De geaba o mângâia mama și îi dădea toate florile ei din grădinuță, de geaba îi spunea că nu-i frumos să plângă ea fată mare, că o s'o doară capul de atâta plâns, toate erau în zadar. Nimic nu făceau toate florile mamei pentru floricea ei.

A plâns așa timp îndelungat.

Pe obraji ei înroșiți se cunoșteau urmele șuroaelor de lacrimi. Oftat după oftat scotea din adâncul peptului, urmat de suspinuri grele și sughițuri scurte. A rămas o vreme așa gânditoare, cu ochii pironiți, având pe fața ei zugrăvită o milă și o înduioșare fără margini. Deodată a tresărit ca și cum și-ar fi adus aminte de ceva, a aruncat o privire îngrijorată împrejur și a văzut pe mama la porțiță venind spre dânsa. Ea nu băgase de samă că rămăsese singură; se sculă repede și par'că rușinată de ceva, se apropia încet de mămăica. A luat-o de mână și încetișor au intrat în casă.

Intr'un târziu se jeli că o doare capul.

— Nu-i nimica, las că-ți trece, puică, n'ar fi trebuit să plângi pentru o buruiană, hai de te culcă.

Zorica n'a zis nimic, numai a oftat adânc.

Cum a pus capul pe pernă a și adormit. Vedea pe stratul ei o mulțime de flori frumoase și la mijloc una maaaare, mare și mai frumoasă decât toate. De odată vine un flutur negru și se așeză pe floarea cea mare și cu o gură uricioasă începe să rupă din petalele roșii ale floarei. Ea se repezi să alunge fluturele și tocmai când să dea în el, își luă sborul. În acelaș timp de sub floare eși un verme urât și fioros ca un șarpe și se repezi la ea să o apuce de mână. O spaimă o cuprinse și începu să țipe. Mama alergă la dânsa.

— Șarpele, șarpele mămăică, mă mușcă șarpele valeeeu!!!

Și țipa cât putea de tare. Cu mare greu a domolit-o din plânsul și spaima ce o cuprinse, mângâind-o că a visat [și nu-i nimica. De aici înaintea n'au mai fost zile tihnite, nici pentru ea, nici pentru mama ei.

Durerea de cap crescuse, era roșă ca jăratecul, o mai cuprinseseră niște ferbințeli, nu avea poftă de mâncare, setea o făcea să sufere cumplit. Cum adormea puțin visa visuri înfricoșătoare, începea să țipe, să strige și pe urmă se puneă pe plâns. Incepuse a aiura prin somn, spunând că o chiamă tătăica să-i dea floricele.

Dela o vreme n'a mai putut vorbi, făcea numai semne din mâni, nu suferea pe nimeni în jurul ei, gemea înădușit și nu putea dormi de loc. Mama stătea numai la capul ei, o mângăia, îi spunea de toate și în tot felul, dar degeaba. Atâta grijă și supărare era pe biata femeie, că nici de masă, nici de odihnă nu mai înțelegea nimic.

Trecuse o săptămână și nici o rază de nădejde pentru îndreptare nu se arăta, ba încă îi era mai rău, cu toate că făcuse tot ce o sfătuiseră și o învățaseră alte femei din sat. Își aducea aminte că anul trecut pe această vreme aceiași mânărire o stăpânea. Simțea cu acelaș suflet aceiași durere, când a petrecut pe vecie la ultimul locaș pe scumpul ei soț. Un fer înroșit par'că îi trecuse prin inimă, când Zorica a spus că o chiamă tată-său să-i dea flori. De n'ar prăpădi-o și pe dânsa. Ce mângăiere îi va mai rămâne pe lumea aceasta plină de necazuri și suferinți?

Ce ajutor îi rămâne ei pentru noianul de greutateți în rămășița vieții și mai ales la bătrânețe, de o va perde și pe dânsa, singurul sprijin ce îl nădăjduia. Și pentru ce s'a îmbolnăvit mititica?

Din nimica toată; pentru un fleac de floare, pentru o buruiiană. A plâns prea mult și asta i-a făcut rău. De n'aș prăpădi-o!!!. Ce mă fac eu fără dânsa?! Puicuța mămăicai!... Odorul mamei, îngerașul mămăicai îngeraș!!

Se vedea singură biata femeie și începu a plânge și a se frământa, neștiind ce să facă și cum să facă să fie bine. Se gândea fel și chip, însă n'avea nici o putere. Pe cine să cheme ea, pe cine să întrebe, cu cine să se sfătuiască, ce să facă?? Ea e singură și nu se poate deslipi de lângă dânsa; de trimis, n'are pe cine trimite. Vecinii nu sunt pe acasă și apoi nu-s așa de aproape. Dacă n'o lasa să samene flori acolo, poate nu se întâmpla așa. Ardă-le focu de flori să le ardă.

Un gemăt lung și înădușit urmat de un sughiț ascuțit, a făcut-o să tresară din gândurile ce o abătuse. A pus mâna repede pe mânuța Zoricăi și a rămas înlemnită când a simțit-o rece și pe față fără suflare.

A început a se boci, a se smulge de cap, a țipa desperată isbindu-se de toate ce îi stăteau în cale, blăstămându-se și rupându-și cămașa dela sân. Se repezi la fetița fără viață și o sărută cu o lăcomie sălbatică. O lua în brațe, o striga, o ruga să răspundă, să vorbească, o scutura să-și vină în simțire, dar în zadar erau toate eforturile.

«Am prăpădiiiiit-o, păcătoasa de mine, am prăpădit-o»,—zicea aprinzând lumânarea și cu tămăe a eșit încunjurând casa și bocind de se răsuna satul. Isprăvind tămăerea de trei ori de jur împrejur, a intrat în casă și după dânsa alte femei care cum le apucase vremea, venite într'o suflare la auzul bocetului ei. «Am scăpat-o mămucă, am scăpat-o fără lumânare».

Și se porni într'un plâns atât de sfâșietor, că nici una dintre femeile venite nu se putură ținea să nu plângă de milă și de jale. Pe patul din fundul casei, Zorica sta în nesimțire așa cum o lăsase; cu căpușorul aplecat pe un umăr, cu părul împrăștiat pe pernă, câteva șuvițe îi acopereau un ochișor pe jumătate deschis. Gurița deschisă puțin, părea că zice: mămăică! Cu piciorușele întinse, cu o mână pe pept și cealaltă în lături. Roșata de pe față pierise. Era galbenă-albue.

Au scăldat-o, au îmbrăcat-o în haine noi și au așezat-o pe o măsuță în mijlocul casei, cu mânuțele cruciș pe piept și o iconiță deasupra. De jur împrejur au pus o mulțime de flori și câteva sfeșnice cu lumânări aprinse. S'au început apoi pregătirile celelalte în mare liniște.

A treia zi clopotul bisericeții din cimitirul satului, suna jalnic într'o limbă. Pe drumul îngust ce urca dealul spre locul odihnei liniștite, o mare mulțime cu cruci, sfeșnice și prapur înaintea ei și preotul îmbrăcat în odăjdiile de înmormântare,—suia spre cimitir. Într'o cutiuță neagră cu cruciuliți albe pe dânsa și împodobită cu coroanițe de flori, se zărea fața mică și palidă, suptă de plâns și de boală a Zoricăi.

Patru fete o duceau în pas cadențat pe umerile lor. În urmă abia ținându-se pe picioare, mama Zoricăi, în haine negre, cu părul despletit, cu fața între palme, nu-și mai putea opri plânsul, nici suspinele ce-i sguduiiau peptul. Când au scoborît sicriul în groapă și a început a suna țârna pe capacul lui, cu vocea răgușită, stinsă aproape, cu inima zdrobită de durere, nemângâiata mamă, a repetat:

«Florica mamei florica!...»

N. RAILEANU.

ODATĂ...

O casă mare și frumoasă
Era odată 'n colțul străzii;
Avea perdele de mătasă
Ș'un parc în mijlocul ogrăzii.

Un cerșetor stătea'nțreg anul
Lângă perețele din stradă
Și se trudea mereu, sărmanul,
Să-și strângă zdrențele grămadă.

Azi am trecut pe-aceiașă stradă:
Nici cerșetor, nici casa mare;
Ruinele stăteau grămadă,
Cel cerșetor, unde-o fi oare?

V. POIANĂ.

FRAGMENT

(Dupa Valère Gille; «Ce n'était qu'un rêve».)

Ce dulce surâs umple bolta senină,
 Pădure și luncă și vale!
 In sbor fluturând, primăvara divină
 Plutește ca visul pe cale;
 Sglobii ciripiri, fermecate de soare
 Răsună'n pădurile vii;
 Surâd iar corole albastre de floare
 Sub frunze ca ochi de copii.
 Cu vântul pornește din zarea senină,
 Și fruntea-mi atinge din zbor;
 Smarald al privirei e frunza 'n lumină,
 Pe mușchiu simt pasu-i ușor;
 Alunecă 'n vânt, mă ajunge, mă chiamă,
 Răsunetul veselei guri,
 Și mâna-i de raze timide pe umeri
 Alunecă 'ncet din păduri.
 Imi tremură inima 'n doru-i să sboare
 Pe 'ntindere-albastră senină,
 O stea depărtată și albă din zare
 S'atingă din sbor prin lumină;
 Intreg să mă pierd în făpturile firii,
 In frunze, în apă, în floare,
 In cântec de păsări, în calde miresme
 Din nou să gădesc întrupare.

ADRIANA BUZOIANU.

PRIVELIȘTI RĂZLEȚE

— AMINTIRILE UNEI CĂLĂTORII PRIN ARDEAL —

Avrig. 25 August 1905.

Șapte ceasuri seara.

Astăzi n'am putut ieși nicăiurea, căci ploaia nu m'a îngăduit. Am stat mereu în casă plimbându-mă fără pic de astâmpăr dintr'un colț într'altul. Cu neputință de citit: cărțile aduse în vederea ceasurilor de plictiseală, stau grămadă pe cea mai prăfuită poliță a firidei, supt perdeaua îngălbenită de vechime. M'aș gândi la ceva și parcă mi-e silă să trezesc mintea din amorteală, m'aș lungi să dorm, însă mi-e teamă ca nu cumva să mă prigonească uritul și'n somn. Nici odată n'am crezut că nemișcarea silită poate indobitoci astfel pe cineva. Din lăuntru nu mai scapără nici o scânteie de viață proaspătă; m'am învechit ca un moșneag bătrân de multe veacuri; nimic nu mă înviorează, toate cugetele, toate amintirile și-au pierdut fața, vioiciunea, strălucirea, — o brumă cenușie s'a coborât asupra cuprinsului meu sufletesc, — iar împrejurimile nu făgăduiesc nici o bucurie: ulița e goală de lume, grădina casei umedă până la cel mai plăpând firicel de iarbă, zărilor s'au închis cu văluri de ceață, care vermuesc leneș pe dealurile vecine. S'a făcut frig în odaie; scândura laviței de lângă părete strălucește mai mult ca de obicei: în ea parcă se oglindesc geros toate lucrurile din apropiere... dar, ce s'aude? Tropoitul grabnic al unui om, care și scutură cismele în pragul tindei. Slavă Domnului! Badea Gore vine de la câmp, muiat până la piele... și-a proptit coasa de tocul ușii, — acuma intră.

Nouă ceasuri.

Am stat împreună lângă vatră. Din jeraticul spusit al focului, se ridica sfios în lumina jumătățită a odăiei o strălucire gălbue, tremurătoare, și cărămirile afumate ale cotlonului căpătau răsfrângeri de marmură în jocul de umbră și lumină. Cu poveștile badei Gore am uitat și ploaie și pustietate și tot. Mi-a înșirat el multe din vremea când era la «cătănie» și apoi de mai târziu când a venit iarăși în sat și a slujit popei șapte ani de zile. Am ascultat bucuros pățaniile hazlii de la horă și de la șezătorile celor mai cu stare dintre săteni; certurile inverșunate cu pădurarul de pe atunci, drumurile primejdioase de iarnă la Sibiu, sau chiar mai departe până la Făgăraș, în bătaia viforului cu zăpadă și în groazele urletelor de lupi, —

toate amintirile mari și mici ale unei vieți de aproape cincizeci de ani, cu întunecimi de năcazuri și cu scânteieri de bucurie, veniră să învioreze ceasul pe care l'am petrecut amândoi în așteptarea cinei.

26 August 1905.

Orele două noaptea.

Noapte senină și tăcere ca într'un somn fără vise. Avrigul doarme cufundat în apele de argint ale lunii, care strălucește așa de pu-ternic în cât roiurile stelelor tremurătoare au pălit, s'au șters aproape cu totul de pe bolta cerească. Cuprinsul întreg e un basm orbitor, lumină multă plutește în valuri liniștite pe tot largul pământului, domnia biruitoare a razelor poate reaminti ceasul de noapte al schimbării la față; numai posomorita veghe a Carpaților dela miazăzi întristează vederea.

26 August 1905

4 ceasuri după amiazi.

Pe drum către Sebeșul vărului meu, părintele D. La plecarea din Avrig soarele bătea ferbinte din față și pulberea dogorită ne'nvăluia ca o pânză de foc, la fiecare adiere mai întărită a vântului. Acum picură o ploaie liniștită, praful îngreuiat da umezeală căptușește obezile roților și nu mai zboară prin aer. Cu tot cenușiul văzduhului plin de nori, vederile se deschid mai curate, mai adânci către coastele de aramă ale Carpaților și către podișul încrețit de culmi deluroase, care se desfășură le miază-noapte peste Olt. Imprejurimea tace; nici o altă căruță pe drum, nici un cosaș în islazul de-alături drumului, nici măcar o singură turmă în poiana care se deslușește așa de bine pe munte sub tâmpla Negoiiului semeț. Suntem ca și la noi acasă, la fiecare cotitură ne întâmpină câte o priveliște binecunoscută: satul din apropiere, cu biserica lui împresurată de pomi, rîulețul care ne tae calea trimitând printre bolovanii albiei o șuviță de apă sprintenă, poteca șerpuită, care se pierde în hățișurile de tufani ale muntelui, — toate sunt ale noastre: le stăpânim, ne bucurăm de ele cu dreptul amintirilor, care se desfac de pretutindeni, stolesc în zbor pacinic și ne înconjură, ca niște prieteni vechi.

ceasul 12 și jumătate noaptea.

Am petrecut până târziu la masa părintelui D. Preoteasa, o femeie de toată frumusețea și nemaipomenit de vânjoasă pentru vârsta ei de mamă și bunică, — nu-și găsea loc de bucuria venirii noastre; cât am stat la cină ea nu s'a odihnit. Căuta să ne mulțumească și

a isbutit ca nimeni altul. Casa, curtea, bucătăria tremurau parcă de pasul ei grăbit, poruncile cădeau ploaie pe capul servitorimei care forfotea mai-mai zăpăcită, felurile de bucate, cănila cu vin, farfuriile cu plăcinte, se tot schimbau pe masă și noi abia puteam pridi mîncarea și băutura. Bătrînul e un om pe care începi a-l iubi de cum îi vezi: preot, soț, tată și fruntaș al satului; o fire bărbătească, veselă pînă la scînteiere și cu toate acestea plină de bunătate. Astăzi a binecuvîntat masa, ne-a silit cu vorba să mîncăm, ne-a dat pîrințește pildă înfulecînd și el de istov, și ne-a înveselit cu povești glumețe dela mitropolia sibiană. Cînd ne-am ridicat, bătuse miezul nopții de cincisprezece minute. Acuma se odihnesc toți;—închei și eu cu aceste cîteva rînduri...

27 August 1905.

orele unsprezece dimineața.

Din căpătîiul satului Sebeș, către munte, se deschide privirilor un podiș, care înnaintează tot mai adînc printre malurile prăpăstioase ale văii și se perde în cotiturile gâtlejului de vîgăună. De-o parte și de alta, culmile scăzute ale celor din urmă dealuri, în fund pîretele uriaș al Carpaților, cu brîul de păduri pînă la jumătatea înălțimei lui, cu vârful cenușiu al Negoiului domnind măreț asupra vecinătății largi, de supt pologul cerului albastru. Pe albia de bolovani curge spumegînd apa Sebeșului; la eșirea din strîmtorile munților o cădere sgomotoasă de valuri leagănă pacea dimineții în farmecul sălbăteciei de vuet, ca un cîntec isvorit din pustietatea cine știe cărei poeni pierdute colo sus, în mijlocul brădetului. Soarele-și trimete lumina peste sărbătorească prîveliște a țînutului de munte,—rîul seamănă cu o năvală de argint în clocote, pînă mai aproape de sat, unde sbuciumul apelor se potolește, clăbucii de spumă pier în limpeziimea de cleștar a undei neturburate. Matca se lărgește în chipul unui scoc de moară, la fund pietricelele curate ca fildeșul, ca măr-găritarul, albesc tremurător și printre ele peștișori sglobii se furișează iute ca niște fióri de curcubeu. Pe maluri, colțul neted al câmpului care se isprăvește aci, supt poalele munților. E încă umezeală, iarba e fragedă, în ciuda toamnei care se apropie totuși, destăinuindu-se chiar în frunzișul pe jumătate veșted al pometului de colo. Bivoli pasc răsfrăți pe întinsul pajiștei, noi trecem tocmai prin mijlocul lor și capetele cutezătoare se ridică unul câte unul, ne mai pomenit de frumoase, cu podoaba coarnelor în sfredel, cu scăpărăturile de foc ale ochilor sângeroși. Ne-am oprit în locul cel mai bun pentru scaldă, sîntem patru și rîul are tot ce ne trebuie:

apă limpede, adâncime până la furca pieptului, spre munte un mic repeziș de valuri, care se ciocnesc și'mproașcă pâlcuri pe stropi, iar spre câmp, făgașul de apă liniștită. Ștregării, alergături prin gărla rece, glume, strigăte și la urmă când ne pregăteam să ieșim,—glasul părintelui care venea să ne cheme la masă.

27 August 1905

ceasul două și trei sferturi după amiază

Locuitorii Sebeșului sunt oameni de cea mai mare ispravă. Gospodăriile strălucesc de curățenie și bună stare,—nicăiurea n'am văzut prispe mai bine îngrijite, curți mai frumos măturate, grădini mai pline de belșug, pometuri mai rodnice, zarzavaturi mai imbietoare. Aș vrea să pot vorbi ceva și mai sus despre case, dar mă tem să nu lungesc pomelnicul; pretutindenii lumină sănătoasă venită pe geamurile ferestrelor înalte și largi, odăi cuprinzătoare, liniștite și prietenoase, prisos cumpătat fără nici o pornire de risipă.—Bărbații fac negoț cu ceară de albine până la hotare depărtate. Oameni cutezători și cu toate acestea foarte chibzuiți, dâșșii uimesc prin măreția staturii prin deșteptăciunea și ne mai pomenita incredere în sine. Tra inic la neodihnă și drum îndelungat, ei nu ocolesc nici mesele unde cineva poate să petreacă în dragă voie: atunci ochii lor scapără mai vioi, glumele curg potop și gurile totdeauna măiestre la povesti, lucruri din pribegia depărtată, înșiră minunății trăite aiurea și fac pe ascultători să deschidă urechi dornice și să țintească priviri mirate.

BENIAMIN SĂGEATĂ.

PRESIMȚIREA

*S'a strecurat nebănuita... Când a venit din nou? Pe unde?
O, fă-te că n'o vezi, mai bine, și nu mai întreba nimic:
Cuvântul ei te înșoară — amenință când îți răspunde!
Mai bine nici nu'nțoarce capul, stai nemișcat și fă-te mic.*

*E lângă masa ta... Din mână condeiu-ți lasă pe hârtie;
Privește rândurile scrise, le rupe făr' a le citi,
Ceasornicul sub ochi îți pune și, palida de ceace știe,
Acum în prag eu te așteaptă, mai grabnic a te pregăti.*

*... Rămâne ușa larg deschisă, deschise geamuri și saltare;
De pașii straniei vedenii abia mai fii tu pașii tăi,
Alergi mereu, și 'n urma dâșșei mereu s'alergi ai fi în stare,
Și simți că și se sfarmă pieptul sub ale inimei bății...*

VICTOR VRÂNCEANU.

POVESTE

Cu blânde șoapte, pe cărări cotite
El cântă veșnic mângâioasa daină.
Mi-i drag pârâul, el îmi poartă 'n taină
Comoara mea de vise netrăite.

Sub unde-adânci cu-argint împodobite
Dorm clipe dragi din serile cu lună,
Menite azi deapururi să apună
Sub vâl de ape cu argint stropite.

.

Iubeam de mult o zână din poveste
Cu chip frumos și veșnic zâmbitoare,
Cu grai duios, gurița ca o floare,
Și 'ntreaga ei făptură dulce veste.

Și dus cu gândul către lumi senine,
Zâmbeam crezând c'aceasta-i fericirea ;
Dar azi s'a stins în sufletu-i iubirea
Și dorul meu rămas'a doar cu mine.

A fost odată... 'ncepe acea poveste
Ce vreau de-apururi să rămâie 'n undă ;
Iar cei ce pot în suflet să-mi pătrundă
Vedea-vor dorul care mă muncește.

POVESTEA RÂNDUNICII

(B A S M)

A fost odată ca nici odată, de mult pe vremea poveștilor, pe când se băteau urșii 'n coade ca 'n săbii, pe când mieii erau prieteni ca frații cu lupii, pe când purecele se potcovea cu nouăzeci și nouă oca de fier la un picior și tot sărea pân' la cer, atât îi era de ușor.

Pe atunci și, poate și mai înainte, a fost un moș văduv care avea o fată deșteaptă și harnică. Și a stat ce a stat văduv moșul dar dela o vreme i s'a urit singur și neîngrijit, că fata ar fi vrut să-l îngrijească dar ce putea face și ea? până când într'o zi moșul și-a găsit o muere și a adus-o acasă. Până atunci fusese pace și liniște în casa moșului, dar de-atunci liniștea și pacea și-au luat drumul și s'au aciolat la altă casă, n'au vrut să mai stea la casa moșului. Muerea îi tot zicea moșului să dea fata cuiva or s'o ducă din casă că, de nu, traiu cu binele n'o să aibă. Și așa moșul a luat fata și-a dus-o în pădure, s'a înfurișat de ea și a lăsat-o acolo, el ducându-se acasă pe altă parte. Fata luase de acasă doi-trei pumni de cenușe în sân și pe unde mergea, slobozea câte o țără cenușe așa cât apuca 'ntre degete. A așteptat cât a așteptat pe tatsău și, dac'a văzut că nu mai vine, i s'a făcut frică și a plecat pe urmele cenușei până a ajuns acasă.

Muerea tot supăra mereu pe moș ca s'o ducă, s'o ducă dela casa ei că altfel nu mai mănâncă pâine și sare dup'un taler cu moșul.

Iar auși-său (bărbatul său) într'altă zi a luat fata și s'a dus cu ea într'altă parte în pădure. Când se gândea cum să se 'nfurișeze de fată a venit un nor deasupra-i și i-a spus să ducă fata acasă că vine s'o ia Duminecă pe la prânz. Așa a și făcut moșul.

Duminică a și venit norul și a luat fata și pe când norul o ridica în sus, mă-sa i-a spus că a luat-o Sf. Gheorghe de nevastă și ca nevestele tinere dintâiu să nu vorbească cu Sfântul, adică cu bărbatu-său, nouă zile. Vorba «zile» n'a auzit-o bine și ea a înțeles nouă ani. Norul a dus-o la casele Sfântului Gheorghe și a lăsat-o în curte. Sfântul s'a bucurat când a văzut-o și a dat-o pe sama mamei sale ca să se apuce amândouă să facă gătirile de nuntă și și-a văzut de treburile lui sfinte.

Muma Sfântului a 'nceput să se îngrijească de ce trebuie întâiu la nuntă: de pâine. Făină avea, dar trebuia cernută. Ce să se facă cu sita veche și spartă? Trimite norul la moșul tatăl fetei să ceară o sită. Norul se duce și vine cu răspuns că n'are moșul sită, dar dacă i'o face mare trebuință, să trimeată fata la baba Roscorțoaia în coada

smârcurilor să ceară c'o să-i dea o sită bună, numai ea să ceară sită deasă de mătase. Așa spusese muerea moșului, că ea gândea că tocma' acolo la marginea pământului baba Roscorțoia o s'o mănânce pe fată, că baba mânca pe oamenii ce ajungeau până acasă la ea. Mama sfântului i-a zis fiu-său să-și trimeță nevasta după sită. El a trimes-o dându-i trei perechi de opinci de fier și trei toiege de oțel și i-a spus să vie curând.

A plecat fata și a mers, și a mers mereu trei ani până a ajuns la Sfânta Vineri. Sfânta a găzduit-o și dimineața a chemat puii ei, șerpi, balauri, broaște, păsări, lupi, urși, vulpi, șoareci și toate sălbătăciunile ce trăiau pe-acolo, aceia erau puii Sfintei, și, după-ce le-a dat de mâncare, le-a întrebat dacă știe careva din ei unde șade baba. Nici un puiu n'a răspuns, toți innălțau din umeri. Atunci Sfânta a dăruit fata cu o gresie și i-a arătat drumul pe unde ar putea să se ducă până la Sfânta Sâmbătă, sora Sfintei Vineri, ca s'o 'ntrebe pe ea încotro șade baba Roscorțoia.

A mers fata, a mers mereu, vreme de trei ani, prin păduri, prin câmpuri ferbinți, prin nisipuri pustii, vara și iarna, iarna și vara și după trei ani a ajuns la Sfânta Sâmbătă. Și era Sfânta mai bătrână, mai bună și mai miloasă decât soru-sa, Sfânta Vineri. Și cum a văzut-o a și 'ntrebat-o ce vânt a adus-o până acolo, unde de multă vreme nu mai călcase picior de om viu. Fata i-a spus că e trimesă la baba Roscorțoia să ceară sită deasă de mătase. Fiindcă Sfânta nu mai auzise de așa nume, i-a zis să măie la ea noaptea și dimineața să 'ntrebe puii când i-o chema la de mâncare. Dimineața, după ce le-a dat de mâncare, Sfânta i-a întrebat. Nici unul n'a răspuns, toți innălțau din umeri și se mirau că nu mai auziseră de-așa nume. După ce-a dat drumul puilor săi, care erau tot ca ai Sfintei Vinere, Sfânta Sâmbătă a dăruit pe fată cu o perie spuindu-i s'o ție bine să n'o piarză că-i va prinde bine odată-odată și i-a arătat drumul care ducea la Sfânta Duminecă, sora ei mai mare, care poate o fi știind s'o 'ndrepte la baba Roscorțoia.

Și a mers fata pe drumul arătat până s'a isprăvit drumul. ș-atunci a luat-o prin păduri și prin pustietăți și a mers vara și iarna, iarna și vara mereu înainte trei ani până a ajuns la sfânta Duminecă. Și când a văzut-o Sfânta viind de departe, nu-i venea a-și crede ochilor că poate ajunge p'acolo om pământean. Și a primit-o bine Sfânta, și-a pus-o să șază pe scaun și a întrebat-o încotro îi e drumul. Fata i-a spus povestea călătoriei ei, cum a rupt cele trei perechi de opinci de fier și a tocit cele trei toiege de oțel până să ajungă la Sfânta Duminecă. A rugat-o s'o îndrepte, dar Sfânta i-a spus că nu știe unde

stă baba Roscorțoaia, dar să măie noaptea acolo și dimineața o să întrebe puii. Și ce era să facă? A mas acolo mai ales că Sfânta deși era mai bătrână decât surorile ei sfânta Vineri și Sfânta Sâmbătă, dar era și mai bună și mai miloasă și a rugat-o cu glas și mai mieros decât ele. Dimineața, Sfânta a strigat puii chemându-i la demâncare, le-a dat de mâncare și i-a întrebat dacă știa unde stă baba. Toți tăceau și înălțau din umeri, mirându-se de așa de nume de care nu mai auziseră până atunci. Stând ei așa și întrebându-se din ochi unii pe alții vine șontăc-șontăc un șoarece șchiop și se roagă să-i dea și lui de mâncare rugându-se și de ertare c'a întârziat fiindcă-l prinsese într-o cursă baba Roscorțoaia și-l apucase de piciorul rupt ca să-l omoare și să-l mănânce, dar că el s'a smucit, a scăpat și d'abia a venit. Sfânta i-a dat și lui de mâncare apoi i-a poruncit să ducă pe fată până acolo la baba. A dăruit fetei o basma și a învățat-o ce să facă cu lucrurile de dar dela Sfinte. După ce i-a mulțumit Sfintei, cum mulțumise și celorlalte, fata a plecat cu șoarecile și, după multe zile de drum, au ajuns la casa babei.

Curtea casei era închisă cu pari și pârmați împleteriți cu nuiele de mărăcini. În fiecare par era înfiptă câte o căpățână om, numai într'un par lângă poartă nu era niciuna și parul cerea mereu: cap! cap! cap! Fetei i-a trecut ca un fier rece prin inimă și i s'a făcut părul măciucă, dar a intrat în casă, a dat «bună ziua» și i-a spus babei la ce-a venit. Baba a primit-o zâmbind și arătându-și niște dinți cunună lungi și ascuțiți ca de câine, a spus că îi dă, a poftit-o să șază și i-a dat o vioară ca să cânte cu ea până vine din pod unde se duce să caute o sită nouă.

Baba s'a suit în podul casei. Fata cânta cu vioara zdrăngănind-o că de unde să știe ea să cânte cum trebuie? Cum zdrăngănea ea, iese șoarecile dintr'o gaură și-i zice fetei:

— Fată, dacă nu ți s'a urit cu zilele, dă-mi mie vioara să cânt eu cu ea și tu ia sita din cuiul de după ușă și pleacă, fugi că baba n'are altă sită; ea s'a suit în pod să-și ascuță dinții ca să te mănânce.

Fata, când a auzit, a luat sita și a plecat fuga afară și când a trecut pe la poartă a zis parului:

— N'ai mai ajunge să mai mănânci cap, să nu mai ajungi Mânca-te-ar focul, să te mănânce!

Și fugi îndărăt pe unde venise. Șoarecile sărea peste coardele vioarei care răsuna de par'că cânta cineva cu ea. Baba își ascuțea încet-încet și bine dinții că auzia vioara răsunând. Când a isprăvit și s'a dat jos din pod, fata nicăiri, șoarecile țâști în gaură. Caută fata pe sub pat, pe după sobă, fata nu e. Atunci

baba a închis ușa cu clanța și cu drugul de lemn și s'a luat ca vântul după fată. Și mergea baba de zdupănea pământul și mai-mai s'o ajungă. Și când era s'o ajungă fata, s'a uitat înnădărăt și a aruncat gresia departe în urmă-i. Odată s'a făcut un munte înnalt până la cer, cu colți ascuțiți și goi de cremene și de gresie. Și muntele era și lat și înnalt cu pereți drepți. Și fata fugia înnainte, iar baba agățându-se de pietri cu unghiile, mai târându-se, mai rozându-le cu dinții ei ascuțiți d'abia ajunsese în vârful muntelui când uitându-se după fată, asta ajunsese așa departe că abia se mai zărea. Și mai necăjită și mai întăritată, baba s'a luat și mai repede după fată că după un ceas erea gata-gata s'o ajungă. Fata a aruncat în urmă-i peria din care s'a făcut o pădure mare și deasă, și deasă și plină de mărăcini de n'ar fi putut răsbi om pământean prin ea. Dar baba vrea să treacă și mai încurcându-se printre crăcile dese ca împletite, și mai înțepându-se în mărăcini și mai rozând copacii ce-i țineau calea, după un ceas și mai bine de caznă a trecut și pădurea și ca gândul s'a luat după fată care ajunsese departe. Când era aproape s'o sosească fata a aruncat basmaua care s'a făcut o baltă mare, lată și adâncă. Baba a sărit în apă și cu unghiile și cu dinții, crezând c'o face vr'o ispravă, voia să rupă și să sfășie balta dar apa a tras-o la fund și așa baba s'a înnecat. După ce s'a mai odihnit o țârică fata a luat-o iar la drum și-a mers, și-a mers până când a ajuns acasă la Sfântul Gheorghe, i-a dat sita deasă de mătase dela baba Roscorțoia zicându-i :

— A fost cam departe, dar cu ajutorul lui Dumnezeu și al Sfințelor Vineri, Sâmbătă și Duminecă ți-am împlinit porunca !

Sfântul tocmai tăiașe un miel și era plin de sânge pe mâni. Când nevastă-sa i-a dat sita deasă de mătase, el a luat-o de gușă și vrea să-i mulțumească, dar ea de frică s'a prefăcut într'o pasăre neagră cu gușa roșie și a sburat. El a apucat-o de câteva pene din coadă și ea s'a zmucit rupându-i-se penele din mijlocul cozii și a scăpat sburând rândunică. De-aia rândunica are coada ca o furculiță cu doi dinți și are gușa roșie fiindcă a fost mânjită de sânge când era și ea odată fată gata să facă nuntă cu Sfântul Gheorghe.

Iar eu încălecaiu pe-o șea și vă spusei d-voastră așa.

C. DANILESCU.

(Auzită dela Constantin St. Tudora, din Scundu).

NAUFRAGIAȚII ¹⁾

Câți marinari, câți oameni, câte corăbii-uitate
 Care-au plecat din țară spre țărmuri depărtate
 Au dispărut cu rândul după albastra zare...
 Câți s'au pierdut de-apururi, cine-ar putea să spună,
 În marea fără margini, pe-o noapte fără lună
 Prin valuri spumegânde, în veci fără cruțare !

Câți șefi cu-ai lor tovarăși perit-au împreună...
 A vieții foi le smulse năprasnica furtună
 Svârlindu-le c'un suflu pe 'ntinderile mării...
 Cine-ar putea 'n adâncuri sfârșitul să-și prevadă !
 Oricare val în mersu-i se 'ncarcă cu o pradă
 Dând luntrea și vâsleșii în brațele perzării.

Sărmani, lipsiți de viață, ce soartă vi-i păstrată ?
 Vă prăvăliți cu gândul prin apa 'ntunecată
 Lovindu-vă cu fruntea de stânci necunoscute...
 Și câți părinți ce sprijin pe voi v'aveau în lume
 Murit-au cu privirea pe-ogînda mării 'n spume
 Sperând c'or să le vie odraslele pierdute.

Te'ntrebi ades ce doruri sau ce bogată țară
 Chematu-i-a spre-adâncuri în cari se 'nfundară...
 Dar apoi și-amintirea din cugete dispare ;
 Al vostru nume pierde cu corpul 'n noaptea sumbră
 Și timpul ce 'nvălește în umbre orice umbră
 Peste oceane-așterne o vecinică uitare.

Târziu și umbra voastră încet, încet apune...
 Sonorul glas al apei povestea iar își spune,
 Iat când furtuna plânge în noaptea ce se lasă
 Doar vădulele voastre cu frunțile plecate
 Vorbesc de voi în pacea odăii 'ntunecate
 Spunându-și tot amarul ce inima le-apasă ;

¹⁾ Imitație liberă după Victor Hugo.

Dar când mormântul rece și lor le-o 'nchide pleoapa
 Uitați sunteți cu totul, uitată vă e groapa.
 În cimitirul sombru unde-i tăcere-sfântă,
 N'aveți la cap o cruce, o salcie plecată,
 O melodie slabă, naivă, întristată
 Pe care cerșitorul la colț de punte-o cântă.

Ah, unde-s marinarii perduți ca prin minune?...
 O, valuri, câte basme grozave știți a spune!
 Și mamele v'ascultă și tremur'! că-s stînghere...
 Doiniți povești măestre când 'naintați spre maluri
 De-aceea când e seară albastre, nalte valuri,
 În glasurile voastre e gemăt de durere.

I. M. RAȘCU.

NU PLÂNGE...

Nu plânge...

Ce-ți pasă d'un biet călător,
 Ce-și poartă, povara durerei...
 Vor trece,
 Și anii, ca clipele 'n zbor,
 Departe... În câmpul uitărei...

Truditul,
 Ce-ți cântă, din clipe de dor,
 Stropște cu lacrimi cărarea...
 Ce-ți pasă,
 Truditul, i-un biet visător,
 Ce-și poartă cu el întristarea...

Nu plânge...

O frunză, zburată de vânt,
 Noianul de vise deșarte...
 Iubito,
 Tu cântă, din jalnicul cânt,
 Tu cântă, din clipele moarte...

Și apoi,
 Trezită din cântul tău drag,
 Ți-alintă poetul în șoapte...
 Nu plânge...
 Că 'n lume, e veșnic pribeag,
 Nu plânge, iubito, nu plânge...

Drumețul...

Ce-i trist, ca și floarea de toamnă,
 Îți poartă icoana ta sfântă...
 Nu plânge...
 Veni-vor în urma lui mulți,
 Mai dragi, ca poetul ce-ți cântă...

G. VLĂDESCU-Albești.

REVISTA GENERALA

REVISTA CARTILOR.

Domnul N. N. Beldiceanu, colaborator al Revistei noastre, înfățișează publicului o fină traducere a vestitului roman psihologic de Maupassant: «Pierre et Jean», tipărită în «Biblioteca românească».

*

În editura librăriei Leon Alcalay s'a publicat mai acum câteva zile pătrunzătoarea și elocventa scriere a lui Turghenieff: «In fața Ghilotinei», tradusă în limba românească de către dl. dr. Gh. Duscian care a dovedit iarăși îndemănare de mânuitor al condeiului și o bună cunoaștere a literaturii rusești.

*

Un episod mișcător din viața marelui poet Giacomo Leopardi a fost încă de multă vreme poetizat de nuvelistul german Paul Heyse, sub titlul de *Nerina*, o bucată clasică prin armonioasa bogăție a cuprinsului și mai ales prin forma ei pitorească. Cu nespuse pătrundere a lumii și sufletelor meridionale, dar cu o și mai surprinzătoare intuiție a personalității eroului său, neîntrecutul prozator descrie dragostea lui Leopardi pentru o fată sărmană, care l'a iubit adânc pentru bunătatea și geniul său. După această nuvelă, harnicul profesor și literat, d. M. Strajan dă o foarte binevenită prelucrare pe limba noastră, cu tălmăcirea în versuri a patru din bucățile erotice ale poetul îndrăgostit

*

Pentru neamul nostru dela sate, și chiar pentru mulțimea de copilași ce au făcut numai de puțină vreme cunoștință cu învățătura cărții, tipărește d. S. Teodorescu-Kirileanu o broșură de *Povești populare* menite prin alegerea lor să trezească în sufletele nestrucate credință și evlavie în Dumnezeu, dragoste pentru părinți și plecăciune înaintea bătrânilor, îndemnuri la muncă și cruțare, dispreț pentru deprinderile urite ale bețivilor și mai presus de toate acel cumpăt plin de înțelepciune, acea filozofie de viață, cu care poporul românesc se poate mândri înaintea celorlalte neamuri. Domnul Kirileanu făgăduiește să ducă mai departe publicația sa, și cere în scopul acesta sprijinul cunoșcătorilor de basme, spre a putea îmbogăți broșurile, pe care este hotărât să le tipărească pentru alcătuirea unei întregi colecții.

REVISTA REVISTELOR

În *Revista Teologică* dela Sibiu, (numărul 4 din Aprilie 1909) dr. N. Bălan dovedește că numai *lăcomia câtorva preoți ticăloși de pe vremuri* a îndemnat pe dușmanii credinței să și 'nchipue religia ca o născocire a păstorimei de suflete. Omul bisericeii, alesul Domnului, va trebui să-și înalțe inima deasupra

dorințelor lumesti. *Adevărata lui putere șade în lepădarea de sine și mai cu seamă în propovedania cu fapte a poruncilor dumnezeiești.*

*

Pe luna Maiu, revista gălățeană *Dundrea de Jos*, îmbie cetitorilor săi un sumar bogat și bine alcătuit. D. Tr. Alexandrescu tipărește o nuvelă «Dreptate», cu subiectul cules din actualitatea vremilor noastre. Se urmează cu studiul istoric al d-lui Munteanu: *Galații pe vremea lui Mihail Sturdza*. Alături de acestea, un șir de Sonete sub iscălitura G. Cinariu și o traducere aproape izbutită a lui «Cid» de d. G. Orleanu.

*

Viața Românească. (Numărul 4 din Aprilie 1909). — Insemnăm din revista ieșeană, ca mai vrednice de luare aminte, pe lângă nuvele de domnii Sadoveanu, C. Sandu-Aldea și Agârbiceanu, bucăți în versuri, iscălite D. Nanu, Octavian Goga, Haralamb Lecca, A. Mirea, D. Anghel, precum și *Cronica* de aproape zece pagini a d-lui Em. Triandafil asupra mijloacelor de a pluti în atmosferă cu *mașini zburătoare mai grele decât aerul*. D. I. G. Duca tipărește un articol de informație cu privire la *stările politice din Turcia*, după neizbutita încercare a lui Abdul-Hamid, fostul padișah, de a zădărnici pe căi viclene izbânda regimului constituțional.

*

Junimea Literară (pe luna Maiu 1909) tipărește sub iscălitura d-lui Lică Mărăcine, două pagini comemorative în cinstea poetului Dimitrie Petrino, mort la 29 Aprilie 1878. Autorul zugrăvește cu înduioșare viața de romantică pribegie a cântărețului bucovinean; legământu' său nenorocos cu fiica unui baron austriac, pe care a și luat-o în căsătorie, ca s'o piardă curând după aceea; descrie neastâmpăratele colindări prin apusul Europei, unde poetul căutase alinarea și pacea sufletului; apoi sfârșește cu amintirea îngropăciunei sărace, care s'a făcut bietului rătăcitor, în cimitirul Șerban Vodă, la București, acum treizeci de ani.

*

Revista Economică și Culturală, de sub conducerea domnului C. Nădejde, institutor în comuna Letea Nouă, județul Bacău, publică în al său număr pe luna Mai 1909, frumoasa cuvântare ținută la Conferințele generale de către d. C. Alexandrescu, inspector școlar. Este unul din cele mai inimoase discursuri ce s'au putut auzi cu prilejul acestor adunări ale învățătorimei de școli începătoare. Accentele calde, lipsa de pretenție, cunoașterea limpede a nevoilor de care pătimizește până în clipa de față școala împreună cu oamenii săi,—dau cuvintelor d-lui C. Alexandrescu o deosebită însemnătate. Și sfaturile bune, pline de simț părintesc: «Munciți cu râvnă, fiți serioși cu copiii, fără a fi răi...» apoi ceva mai departe: «E bine ca noi să trăim frățește. Cel mai tare să ajute pe cel mai slab»,—aruncă o lumină de simpatie asupra celui care le-a împărtășit semenilor săi.

CASTELUL

*Stă părăsit, învăluit în ceață,
Castelul strălucit de-odinioară,
E peste tot pustiu de te 'nfioară!
E totul trist și totul fără de viață.*

*Prin săli întunecoase și tăcute
Vuește vântul ernii aspru, rece,
Vijelios din sală 'n sală trece,
Trezind în urma lui bolțile mute.*

*Ce-a mai rămas din faima de-altădată
A unui nobil aspru și puternic
Care 'ngrozise 'n juru-i lumea toată!*

*Acum smerit, cu mâinile cucernic
Pe piept împreunate, s'odihnește
In somn de veci... Doar vântul îl jelește!*

I. DINU.

RASPUNSURI

D-lui D. Car. — Traducerea dv. din Maupassant se va tipări.

D-lui I. A. Thom. București. — Aproape la fiecare vers câte-o nepotrivire de formă sau de cuprins. Totul e stângaciu, nimica nou în cele trei pagini de sfortare seacă.

D-lui Alexandru Hog. — De rândul acesta e neasemănat mai bine; subiectul a fost zădărnici încă, din pricina desnodământului.

D-lui P. G. C. — Ni se limpezește în fine chipul cum lucrați Domnia Voastră. N'aveți destulă răodare; cu pripa omului dornic de-a sfârși mai curând, ghemuiți faptele și strângeți «romanul» în chingile de fier ale unui stil din cale afară sobru. Deprindeți-vă cu o povestire mai largă; pe calea cum-pătării sărăcăcioase nu se poate ajunge departe.

D-lui I. Al. Saint-G. — Singurul mijloc de-a pătrunde e numai talentul. «Cântarea» se ridică în adevăr de-asupra bucăților mai vechi, pe care ni le ați trimes. Dar strofa dela mijloc nu poate rămâne așa cum este. Îndreptați-o și noi până atunci vom aștepta.

D-lui V. Port. — Înlocuiți prin altceva titlul prea căutat și nu destul de potrivit al meditației, căci «O! altitudo!» sună cam neînțeles, dacă nu chiar straniu. Tot astfel: «nemărginitul popor de gânduri» și «noaptea sublimă». In colo bucata nu păcătuiește...